

RTU studiju kurss "Motorikas attīstības teorijas"

0L000 Liepājas akadēmija

Vispārējā informācija

Kods	LA1628
Nosaukums	Motorikas attīstības teorijas
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītbspēks	Agnese Krētaine - Pasniedzējs
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Studiju kurss sniegs studentiem padziļinātas zināšanas par kustību attīstību, kontroli un mācīšanos no zīdaiņa vecuma līdz jauniešu vecumam. motorās (kustību) kontroles teoriju un bērna normālu motoro (kustību) attīstību, cilvēka kustību aktivitāšu analīzi un vingrinājumu programmas izveides pamatprincipus, balstoties uz kustību mācīšanās teorijām. Studiju kursa ietvaros tiks apskatīti teorētiskie un praktiskie aspekti, kas saistīti ar motorās kontroles mehānismiem, kustību koordināciju un attīstību dažādos vecuma posmos. Cilvēka aktivitāšu un apkārtējās vides mijiedarbība, prasmju apguves procesā. Studenti iegūs izpratni par to, kā attīstās un tiek kontrolētas kustības, kā arī par faktoriem, kas ietekmē motorās prasmes un to apguvi. Motorās kontroles teorijas priekšmetā tiks integrētas zināšanas, prasmes un iemaņas par cilvēka kustību attīstību, kontroli un pilnveidošanu dažādās kustību aktivitātēs mācību jomā "Sports un Veselība".
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis ir iepazīstināt studentus ar cilvēku kustību uzvedības, kustību attīstības, kustību kontroles un kustību mācīšanās teorijām un to praktisko pielietojumu sporta pedagogijā. Studiju kursa uzdevumi: - attīstīt izpratni par kustību uzvedību, kustību attīstību, kontroli un apguvi dažādos vecuma posmos; - izveidot izpratni par ķermeņa pozām, atbilstoši motorās kontroles attīstības līmenim un to praktisko pielietojumu sporta stundu saturā, cilvēka pozīcijām, kurās piedāvāt aktīvās kustības, un pozas noturēšanu, progresiju atbilstoši motorās kontroles attīstības principiem; - veicināt izpratni par motorās/ kustību mācīšanās procesiem un to nozīmi sporta pedagogijā; - nodrošināt praktiskas iemaņas kustību uzvedības, motorās kontroles un kustību attīstības novērtēšanā; - veidot kompetenci iegūtās zināšanas, prasmes un iemaņas pielietot mācību procesa organizēšanā un satura veidošanā mācību jomā "Sports un Veselība".
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	1. Patstāvīgā darba formas ietver atgriezeniskās saites sniegšanu par katras lekcijas un nodarbības saturu diskusiju un pārrunu veidā, kuras balstās uz uzdevumiem par katras nodarbības tēmu. 2. Sagatavot prezentāciju par motorās kontroles līmeņu pielietojumu vingrinājumu programmas veidošanā, 3. Izveidot vingrojumu kompleksu pamata kustību prasmju apguvei, ievērojot kustību attīstības, kustību kontroles un kustību mācīšanās principus 4. Kļūdu atpazīšana vingrinājumos, un to korekcijas, metodiskie norādījumi. 5. Kustību prasmju pilnveidošana, pielietojot apkārtējās vides modelēšanu.
Literatūra	Obligātā/ Obligatory: 1. Hurtado-Almonacid J, Reyes-Amigo T, Yáñez-Sepúlveda R, Cortés-Roco G, Oñate-Navarrete C, Olivares-Arancibia J, Pérez-Herrera J. (2024). Development of Basic Motor Skills from 3 to 10 Years of Age: Comparison by Sex and Age Range in Chilean Children. <i>Children</i> (Basel). 2024 Jun 11;11(6):715. doi: 10.3390/children11060715. PMID: 38929294; PMCID: PMC11202137. 2. Clark, J. E., & Whittall, J. (2021). Motor Development: A Perspective on the Past, the Present, and the Future. <i>Kinesiology Review</i> , 10(3), 264-273. Retrieved Aug 21, 2025, from https://doi.org/10.1123/kr.2021-0023 3. Gallahue, D. L., Ozmun, J. C., & Goodway, J. D. (2012). Understanding motor development: Infants, children, adolescents, adults (7th ed.). McGraw-Hill. 4. Magill, R. A., & Anderson, D. I. (2020). Motor control and learning: A behavioral emphasis (12th ed.). McGraw-Hill Education. 5. Krasnow, D. H., & Wilmerding, M. V. (2015). Motor Learning and Control for Dance: Principles and Practices for Performers and Teachers. Human Kinetics. Papildu/ Additional: 1. Gallahue, D. L., & Cleland-Donnelly, F. (2015). Developmental physical education for all children (5th ed.). Human Kinetics 2. Schmidt, R. A., & Lee, T. D. (2019). Motor learning and performance (6th ed.). Human Kinetics. Interneta resursi/ Internet resources: Studējošiem pieejamās RTU LA zinātnisko publikāciju datubāzes – EBSCO, Letonika, ScienceDirect, SCOPUS, Web of Science un Cambridge Journals Online u.c., SportDiscus with Full Text (EBSCO).
Nepieciešamās priekšzināšanas	Anatomija, fizioloģija.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas	Nepilna laika neklātienes studijas
--------	---	------------------------------------

	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
1. temats. Kustību uzvedības, kustību attīstības, kustību kontroles un kustību mācīšanās teorijas un to nozīme sporta pedagogijā. Motorās kontroles teorētiskie pamati 1. lekcija: Cilvēka kustību uzvedība, kustību attīstība, kustību kontrole, kustību mācīšanās jēdzieni, teorijas, vispārējais raksturojums, nozīme sporta pedagogijā.	4	8	2	10
2. temats. Kustību attīstība dažādos vecuma posmos – agrā bērnība, bērnības vidusposms, pusaudži, jaunieši. Pamata kustību prasmes un to apakšgrupas. 2. lekcija: Kustību attīstība – agrās bērnības posms, tās nozīme nākamajos vecumposmos. Kustību attīstība zīdaiņa vecumā, pamata kustību prasmju attīstība mazbērnu un pirmsskolas vecumposmā, posturālā kontrole un līdzsvars, lokomotorās prasmes, objektu kontroles prasmes. 3. lekcija: Specifisko kustību prasmju attīstība. Bērnības vidus posms, pusaudžu un jauniešu vecums. Praktiskais darbs: Bērna kustību attīstības sekvences, pamata un specifiskās kustību prasmes, pārejas posmi, praktiskās demonstrācijas no zīdaiņu līdz jauniešu vecumam	8	12	4	16
3. temats. Kustību kontroles organizācija un kustības izpildījums. 4. lekcija: kustību spēju kapacitāte. Kustību kontrole un sensorās sistēmas. Atvērtās un slēgtās kustību ķēdes sistēmas, vizuālā, dzirdes, vestibulārā, somatosensorā sistēma. 5. lekcija: Kustību kontrole un nervu sistēmas organizācija, kustību variabilitāte un koordinācija. Praktiskais darbs: Dažādu sensoro sistēmu ietekmes uz kustību izpildījumu un apguvi. Vingrinājumu izvēle un pielietojums, grūtības pakāpju pielāgošana – līdzsvars, posturālā kontrole, kustību ātrums un daudzveidība.	8	12	4	16
4. temats. Kustību mācīšanās teorijas un koncepcijas. 6. lekcija: Kustību apguves etapi, formas, stili. Instrukcijas stratēģijas. Demonstrēšana un verbālās instrukcijas, vizuālā atgriezeniskā saite. Motivācijas nozīme kustību apguvē. 7. lekcija: Kustību prakse. Daudzveidība kustību praksē, kustību vingrināšanās pieejas. Kustību praktiskais pielietojums – ikdienas aktivitātes, skolā, sporta stundās, brīvajā laikā, un citās dzīves situācijās. Praktiskais darbs: Modelēt un pielāgot pamata un specifiskās kustību prasmes dažādas dzīves situācijās, atkarībā no konteksta.	8	12	4	16
8. temats. Kustību attīstības, kustību kontroles un kustību mācīšanās teoriju iekļaušana praktiskos piemēros. 8. lekcija: Skolēnu snieguma un spēju vērtēšana pamatojoties uz kustību apguves teorijām. Praktiskais darbs. Vērtēšanas prakse identificējot bērna kustību prasmes attīstības, kustību kontroles un apguves līmeni.	4	8	2	10
Kopā:	32	52	16	68

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
ZINĀŠANAS: 1. Pārzina katra izglītības līmeņa vecumposma kustību attīstības, kustību kontroles un kustību mācīšanās pamatus. 2. Izprot šo elementu nozīmi skolēna kustību prasmju attīstībā un pilnveidošanā. 3. Pārzina to pielietojumu sporta un veselības jomas mācību procesā.	1. Mērķtiecīga aktivitāte lekcijās un praktiskajās nodarbībās, pašrefleksija. 2. Starppārbaudījumi – patstāvīgā darba prezentācija Vērtēšanas kritēriji: Raksturo kustību attīstības, kustību kontroles un kustību mācīšanās teorētiskos pamatus dažādos izglītības līmeņos un vecumposmos. Skaidro un analizē kustību attīstības, kustību kontroles un kustību mācīšanās nozīmi skolēnu kustību prasmju attīstībā un pilnveidošanā. Pamato un demonstrē zināšanu pielietojumu sporta un veselības jomas mācību procesa plānošanā un īstenošanā. Atgriezeniskās saites sniegšana par lekciju un nodarbību saturu diskusijās un pārrunās.
PRASMES: 1. Spēj identificēt skolēna prasmju stiprās un vājās puses kustību attīstībā, kontrolē un apguvē. 2. Prot plānot un īstenot mācību procesus, kas attīsta skolēnu kustību prasmes, kustību attīstību un veicina to praktisko pielietojumu. 3. Prot novērtēt motorās kontroles un kustību attīstības līmeni, izmantojot dažādas metodes un instrumentus un interpretēt to rezultātus. 4. Prot pielietot kustību attīstības, kustību kontroles un kustību mācīšanās principus skolēna sporta stundu mācību procesa organizēšanā un pilnveidošanā.	1. Mērķtiecīga aktivitāte lekcijās un praktiskajās nodarbībās, pašrefleksija. 2. Starppārbaudījumi – patstāvīgā darba prezentācija Vērtēšanas kritēriji: Prezentācija par motorās kontroles līmeņu pielietojumu vingrinājumu programmas veidošanā. Vingrojumu kompleksa izveide pamata kustību prasmju apguvei. Kļūdu atpazīšana vingrinājumos un to korekcija. Metodisko norādījumu pamatotība un skaidrība. Kustību prasmju pilnveidošana, pielietojot apkārtējās vides modeļēšanu.
KOMPETENCE: 1. Zina kustību attīstības, kustību kontroles un kustību apguves principus un to pielietojumu skolēna snieguma vērtēšanā un mācību procesa organizēšanā jomā "Sports un Veselība". 2. Prot izmantot esošās zināšanas, lai īstenotu personalizētu un kvalitatīvu mācību procesu visu līmeņa izglītības posmos jomā "Sports un Veselība".	1. Mērķtiecīga aktivitāte lekcijās un praktiskajās nodarbībās, pašrefleksija. 2. Starppārbaudījumi – patstāvīgā darba prezentācija. 3. Eksāmens. Vērtēšanas kritēriji: Pamata kustību prasmes (pastorālās stabilitātes, lokomocijas, objekta kontroles) izvērtēšanas un apmācības plāns un praktiskā demonstrācija.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Pašrefleksija	30
Starppārbaudījumi – patstāvīgā darba prezentācijas	30
Eksāmens: Pamata kustību prasmes (posturālās stabilitātes, lokomocijas, objekta kontroles) izvērtēšanas un apmācības plāns un praktiskā demonstrācija	40
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	16.0	16.0	0.0		*	